

Göteborgs stad

info@educ.goteborg.se

Gymnasieskolenhetschef och rektorer vid Hvitfeldtska gymnasiet

mikael.o.karlsson@educ.goteborg.se

amela.filipovic@educ.goteborg.se

ann-charlotte.havner@educ.goteborg.se

camilla.liljeroth@educ.goteborg.se

peter.larsson@educ.goteborg.se

lasse.keybets@educ.goteborg.se

maria.nicolai@educ.goteborg.se

Tillsynsbeslut för gymnasieskolan

efter riktad tillsyn av extra anpassningar och
särskilt stöd vid Hvitfeldtska gymnasiet i
Göteborgs kommun

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde under våren 2015 en kvalitetsgranskning (400-2014:2725) av undervisningen i matematik kurs 3c i gymnasieskolan. En av de skolor vars matematikundervisning granskades var Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborgs kommun, där Naturvetenskapsprogrammet besöktes. Besöket ägde rum den 2 och 4 februari 2015. I samband med kvalitetsgranskningen har sådana brister i verksamheten uppmärksamrats att det föranlett Skolinspektionen att göra en riktad tillsyn vid skolans samtliga nationella program samt International Baccalaureate avseende arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Skolinspektionens ställningstagande redovisas i detta beslut.

Beskrivning av Hvitfeldtska gymnasiet

Hvitfeldtska gymnasiet ligger i centrala Göteborg. Skolan är indelad i sex enheter vilka var och en består av ett nationellt program eller International Baccalaureate. Två av enheterna omfattar också introduktionsprogrammen Språkinträdning och Individuellt alternativ. Därtill erbjuder skolan spetsutbildningar i matematik och musik. Totalt har skolans sex enheter cirka 2000 elever.

Enheten som omfattar Naturvetenskapsprogrammet (NA) besöktes den 10 mars och den 29 april 2015. Vid besöket den 10 mars intervjuades rektorn och vid besöket den 29 april intervjuades sex elever och fyra lärare.

Enheten som omfattar Samhällsprogrammet (SA) besöktes den 7 maj 2015. Vid besöket intervjuades fyra elever, sex lärare samt rektorn.

Enheten som omfattar Ekonomiprogrammet (EK) besöktes den 19 maj 2015. Vid besöket intervjuades fyra elever, sex lärare samt rektorn.

Enheten som omfattar det Estetiska programmet (ES) besöktes den 8 maj 2015. Vid besöket intervjuades fem elever, sex lärare samt rektorn.

Enheten som omfattar International Baccalaureate (IB) besöktes den 7 maj. Vid besöket intervjuades sex elever, sex lärare samt rektorn.

Enheten som omfattar Handels- och administrationsprogrammet (HA) besöktes den 19 maj 2015. Vid besöket intervjuades sex elever, sex lärare samt rektorn.

Därutöver har skolans tre specialpedagoger intervjuats den 10 mars samt den 7 och 8 maj 2015.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns ett utvecklingsbehov för att enheternas arbete med att se till att de elever som går nationella program får det stöd skollagen ger dem rätt till. De genomförda intervjuerna indikerar att det finns till-

fällen då lärare i sitt agerande utgår från att elevers eventuella svårigheter med studierna beror på egenskaper eller omständigheter som är kopplade till eleven. På det sättet ifrågasätts inte skolans undervisning och arbetssätt systematiskt utifrån vad som framkommer om elevers individuella behov, utan eleverna förväntas anpassa sig till den undervisning som erbjuds. Detta fenomen illustreras tydligt i ett uttalande från en elev, där eleven menar att *"jag kan uppleva att om det gått dåligt på ett prov så tycker lärarna att det är eleverna själva som ska förändra sig, inte lärarnas undervisning."*

Skolinspektionen bedömer också att enheterna i första hand erbjuder eleverna stöd i form av att gå om kursen, ferieskola eller reducerat program framför att erbjuda extra anpassningar eller särskilt stöd under kursen gång. Det utfärdas ett betydande antal *"F-varningar"* till elever utan att det samtidigt anmäls till elevens rektor att eleven befaras att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Att inte anmäla till rektorn att en elev befaras inte nå kunskapskraven är ett tydligt avsteg från skollagens krav. Skolinspektionen bedömer också att rektorn inte alltid ser till att elevernas eventuella behov av stöd skyndsamt utreds de gånger detta anmäls, liksom att beslut om att utarbeta åtgärdsprogram, alternativt om att inte utarbeta åtgärdsprogram sällan tas.

Skolinspektionen konstaterar också att Hvitfeldtska gymnasiets organisation i sex skolenheter ställer ökade krav på att mellan enheterna samordna rutiner och övrigt arbete med att ge eleverna det stöd de har rätt till. Detta då såväl lärare som elever från olika skolenheter regelbundet möts i undervisningen. Hvitfeldtska gymnasiet behöver därför bland annat på ett övergripande plan diskutera hur skolan ska erbjuda eleverna extra anpassningar i enlighet med skollagens förändring (SFS 2014:456) 2014, så att eleverna kan förvänta sig samma förhållningssätt oavsett vilken skolenhet den lärare de har i sin undervisning tillhör.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 27 februari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Göteborgs kommun ska dessförinnan senast den 27 oktober 2015 inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen identifierat. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningspunkter under arbetets gång.

Extra anpassningar och särskilt stöd**Bedömning av brist:**

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger skyndsamt eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleverna riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 5a § skollagen).
- Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare, eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 8 § skollagen).
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärder:

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Rektorn ska se till att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

När det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska då se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som eleven behöver, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rek-

torn ska därför se till att det av utredningen framgår vilka behov av särskilt stöd som eleven har.

Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Motivering:***Skyndsamt stöd i form av extra anpassningar***

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska enligt skollagen eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

I samband med att ovan nämnd kvalitetsgranskning genomfördes framkom i intervjuer med lärare att ett flertal elever på Hvitfeldtska gymnasiet inte bedömdes nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i matematik kurs 3c. Det framkom också att flera elever i kurs 3c inte heller hade godkänt betyg från matematikkursen 2c och några elever inte heller från kursen 1c.

Enligt merparten av de intervjuade eleverna på NA anpassas undervisningen inte utifrån elevernas individuella nivåer, utan undervisningen genomförs i huvudsak på en gemensam nivå och på samma sätt för alla elever. Andra elever på NA anser att det är beroende på vilken lärare man har om läraren anpassar undervisningen till eleverna eller ej. Eventuellt stöd inom ramen för undervisningen är enligt eleverna ofta beroende av att eleverna själva tar initiativ till det. Det framkommer av intervjuerna med eleverna att det finns en förväntan såväl från lärare som från elever på att eleverna själva ska ta ansvar för att anpassa sig till den undervisning som bjuds. Flera elever, från olika program, uppger att de fått F i betyg utan att det har föregåtts av att eleven har fått stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. En elev uppger till exempel att *"jag fick F i religionskunskap i höstas men det fick jag veta först i mars. Då fick jag reda på att jag kunde göra en prövning."*

Intervjuade elever på skolans nationella program har svårt att ge exempel på stödåtgärder som skolan ger för de elever som är i behov av stöd. Eleverna

anger skolans "mattestuga"¹ som ett exempel på hur de kan få stöd av skolan. Eleverna tror att det på motsvarande sätt finns "stugor" också i andra ämnen. Det finns också elever som nämner den frivilliga matematikundervisning som ges av Chalmersstudenter som ett exempel på stöd. Även möjligheten att få förlängd tid för att genomföra prov nämns av eleverna. I några av intervjuerna framkommer dock att det finns exempel på att den ordinarie undervisningen anpassats efter en elevs individuella behov. Enligt eleverna är detta dock i hög grad beroende av vilken lärare eleven har. En elev uppger till exempel att hen hade en lärare *"men den läraren gav mig inte alls det stödet jag borde ha fått. Men så fick jag en annan lärare i samma ämne och då blev det plötsligt tvärtom."*

Vid intervjuer med lärare vid de olika nationella programmen ställer Skolinspektionen frågor om vilka extra anpassningar som görs i undervisningen. Lärarna vid de olika nationella programmen nämner då framförallt skolans olika "ämnesstugor" som exempel på extra anpassningar. I flera lärarintervjuer hänvisar lärarna också till att eleverna i samband med prov och andra bedömnings-tillfällen ges alternativa möjligheter att redovisa sina kunskaper. Det ges också exempel på nivågruppering som anpassning och att skolan har en inläsningstjänst för elever som har behov av det. På flera av de nationella programmen görs numer så kallad screening av elevernas läshastighet. Det har lett till att elever som enligt screeningresultaten behöver det får extra tid för att till exempel genomföra prov. Det förekommer också att elevernas matematikkunskaper screenas. Lärarna har inte tagit upp att screeningresultaten används för att anpassa undervisningen generellt eller för att göra extra anpassningar för elever. Därutöver finns det enskilda lärare som ger exempel på anpassningar de kan göra i den undervisning de bedriver. En lärare berättar att hen tar hänsyn till enskilda elevers behov så att eleverna inte behöver känna att de jämförs med andra. En annan lärare menar att hen tar hänsyn till om elever känner sig bekväma med att tala inför grupp eller ej genom att låta vissa elever tala i mindre grupper. Det finns dock också lärare som i intervjuer framför åsikten att det finns elever som inte har *"rätt förmågor"* för att klara kurserna och att dessa elever därför inte borde gå på NA.

En av de intervjuade rektorerna anger att *"lärarna försöker göra anpassningar i sin undervisning så mycket de klarar av"*. Även övriga rektorer uttrycker att de har förtroende för att lärarna gör de extra anpassningar som behövs, men har inte

¹ "Mattestugan" är en verksamhet som skolan organiserar för att erbjuda elever extra tid i ämnet matematik. Stugan är bemannad av lärare i matematik. Stugor anordnas också i andra ämnen, vilka ämnen varierar från läsår till läsår.

någon klar bild över hur detta sker. Av intervjuer med rektorerna framgår att även dessa ser skolans "mattestuga" som exempel på extra anpassningar. En rektor anser också att när lärare "lägger ut sina lektioner på Hjärntorget" så är det exempel på extra anpassningar.

Av intervjuerna med skolans tre specialpedagoger framgår att det varierar i vilken mån de känner till hur lärarna arbetar med att ge eleverna de extra anpassningar av undervisningen eleverna behöver. Specialpedagogerna uppger dock, baserat på vad de får höra av de elever de träffar, att lärarna arbetar väldigt olika med att ge extra anpassningar. Det framkommer också att skolans organisation ger specialpedagogerna olika förutsättningar att vara delaktiga i arbetet runt eleverna. Enligt specialpedagogerna medför detta att de till exempel inte fullt ut kan stödja lärarna i arbetet med att ge extra anpassningar. En av specialpedagogerna framhåller att lärarna i samband med den ovan nämnda screeningen får återkoppling om varje elev.

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som inte skyndsamt får extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen när det kan befaras att de inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utifrån de beskrivningar som elever, lärare och rektorer ger av hur arbetet bedrivs konstaterar Skolinspektionen att Hvitfeldtska gymnasiet saknar ett likvärdigt och systematiskt arbete för att säkerställa att alla elever som är i behov av det får de extra anpassningar som skollagen anger. Utredningen visar istället att de insatser som företrädare för skolan tar upp i samband med begreppet extra anpassningar till stor del handlar om organisatoriska åtgärder på gruppnivå eller normalt pedagogiskt arbete.

Eftersom skolans lärare regelbundet undervisar elever som en annan rektor ansvarar för är det enligt Skolinspektionens bedömning också lämpligt att skolenheterna vid Hvitfeldtska gymnasiet arbetar utifrån ett gemensamt ramverk så att det inte uppstår oklarheter om hur man som lärare eller elev ska gå tillväga för att de extra anpassningar som en elev behöver ska komma till stånd.

Skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från läraren, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av sär-

skilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Anmälan till rektor

Enligt intervjuade lärare på NA meddelar undervisande lärare elevens studiehandledare om en elev riskerar att inte nå kunskapskraven, trots att extra anpassningar gjorts. Studiehandledaren är sedan den som har i uppgift att meddela rektorn som därefter tar upp ärendet i klasskonferensen.

Enligt rektorn för NA anmäler lärarna inte i tillräcklig utsträckning att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt rektorn finns rutiner för att upptäcka och kartlägga elevers behov av stöd och rutiner för vem som ska göra vad. Rektor säger vid intervjun att det finns lärare som inte följer de upprättade rutinerna, vilket enligt rektorn medfört att det nu *"börjat köra ihop sig för en del elever"*.

Av intervjuer med lärare på skolans övriga nationella program framgår att arbetet med att se till att elever får det stöd de behöver genomförs på olika sätt för respektive program, trots att skolan redovisat gemensamma skriftliga rutiner.

Enligt intervjuade lärare på SA har skolan i viss mån diskuterat när man ska anmäla till rektorn att en elev inte kommer nå kunskapskraven. Diskussionerna har framför allt avsett gymnasiearbetet, *"men sen tror jag säkert att vi kan diskutera mer i allmänhet"*, säger en lärare vid en intervju. De intervjuade lärarna säger också att *"F-varningar"* går till eleven och studiehandledaren, men inte rutinmässigt till rektorn. Enligt rektorn för SA har studiehandledarna ett långtgående ansvar att hantera elevernas behov av stöd.

Enligt de intervjuade lärarna på ES är rutinen att lärarna skriftligt anmäler till rektorn att en elev riskerar att inte nå målen, genom att skicka en kopia på den *"pedagogiska kartläggningen"* till rektorn. Enligt en av de intervjuade lärarna får också rektorn muntlig information om de aktuella eleverna. Även rektorn för ES hänvisar till dessa rutiner, men är osäker på om alla lärare använder sig av dem. Rektor anser dock att eleverna får det stöd de behöver.

Enligt intervjuade lärare på EK får rektorn inte alltid del av de *"F-varningar"* som ges till eleverna i samband med att de ges till eleverna. *"F-varningar"* ges efter att cirka en tredjedel av kursen har genomförts, medan eventuella åtgärder som skolan behöver sätta in bestäms vid respektive klasskonferens en gång per termin.

Av intervjuerna med lärare och rektor på HA framgår att lärarna i varierande grad rapporterar till rektorn i de fall en elev riskerar att inte nå kunskapskraven trots de extra anpassningar som lärarna ansett sig ha satt in.

Skyndsamt utreda

De olika enheterna inom Hvitfeldtska gymnasiet har gemensamma rutiner för hur arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd ska organiseras och genomföras. Rutinerna finns beskrivna i ett dokument som kallas *"Studiehandledare på Hvitfeldtska gymnasiet"*. Enligt rutinerna har studiehandledaren en av skolans viktigaste roller när det gäller elevers studier vid skolan. I studiehandledarens roll ligger bland annat att *"tidigt upptäcka eventuella hinder för studiernas genomförande och åtgärda dessa, dvs. kommunicera med elev och förälder. När det upptäcks ett sådant hinder finns det olika resurser att tillgå, beroende på situationen."*²

Både rektorn och specialpedagogen vid NA uttrycker att de är tveksamma till om rutinerna följs av alla lärare. Specialpedagogen menar att de mallar som finns för att skriva pedagogiska utredningar fungerar väl, men att det är osäkert om lärarna använder dem i en utsträckning som motsvarar behovet. Enligt specialpedagogen används de ofta i samband med att lärarna upptäcker någon ny elev som riskerar att inte nå målen, en elev som *"man inte haft på tapeten tidigare"* och då anmäler man till rektorn. Enligt specialpedagogen görs utredningar av elevernas behov, men det betyder inte att åtgärdsprogram alltid upprättas. I de fall utredningar görs sker detta under medverkan av lärare, elev, vårdnadshavare och rektor.

Rektorn bekräftar vid intervjun att specialpedagogen har i uppdrag att göra fördjupande utredningar liksom att tillsammans med elev, vårdnadshavare och lärare skriva åtgärdsprogram. Rektorn uppger samtidigt att hon inte kan säga att lärarna följer rutinerna *"till punkt och pricka"*. Enligt rektorn är det bristfälligt hos vissa lärare, *"och jag kan säga att jag inte ens har upptäckt hur bristfälligt det är på en del håll"*.

De intervjuade eleverna på NA tror att det är beroende på läraren i vilken mån eleverna kan få stöd inom ramen för kursen. Eventuellt stöd inom ramen för undervisningen är enligt eleverna ofta beroende av att eleverna själva tar initiativ till det. En elev uppger att hen inte varit med om att rektorn *"gjort något av elevernas studieproblem. Rektorn kanske vet hur det går men rektorn gör inget av det. Men det beror också på vilken lärare man har"*.

² Göteborgs kommun har i ett annat sammanhang redovisat andra rutiner för processen kring elevers rätt till särskilt stöd vid Hvitfeldtska gymnasiet (dnr 41-2012:3553). Dessa har inte hänvisats till i den nu gjorda tillsynen.

Av intervjun med lärarna framgår att de har kännedom om hur rutinerna är: *"Tågorordningen är sådan att vi lärare anmäler vår oro till studiehandledaren som går till rektorn. Och sedan kommer det upp i klasskonferensen och därifrån vidare till EVK som vi har två gånger per läsår."*

Lärarna framhåller också att det finns elever som inte har *"rätt förmågor"* för att klara kurserna och att dessa elever därför inte borde gå på NA. En lärare uppger också att det finns exempel på att en elevs behov av stöd har rapporterats till studiehandledaren och därefter diskuterats på elevvårdskonferens, utan att läraren sedan fått ta del av några beslut eller fått återkoppling från studiehandledaren.

Av Skolinspektionens utredning framgår att lärarna inte alltid anmäler till ansvarig rektor när det kan befaras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detta trots att lärarna bedömer att så är fallet, vilket framgår av de *"F-varningar"* som elever tilldelas. Det finns ett tydligt glapp mellan antalet elever som av lärare bedöms riskera att inte nå målen för kurserna och därför får en *"F-varning"* i förhållande till antalet anmälningar till rektorerna om att elever riskerar att inte nå målen. Utredningen visar också att det förekommer att lärares anmälan till rektorn inte leder till att elevens behov av stödåtgärder utreds. Skolan uppfyller därmed inte skollagens krav i 3 kap. 8 §.

Ge särskilt stöd utifrån behoven

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven enligt skollagen ges sådant stöd. Vidare anger skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn.

Såväl extra anpassningar som utredning av elevens behov samt särskilt stöd är insatser som skyndsamt ska göras när det kan befaras att en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i respektive kurs. Åtgärder ska således sättas in under respektive kurs gång. Om en elev trots insatta åtgärder vid kursens slut inte uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås ger gymnasieförordningen möjlighet för eleven att gå om kursen en gång, och om det finns särskilda skäl, ytterligare en gång. En elev kan också befrias från undervisning i en eller flera kurser om eleven har påtagliga studiesvårigheter som inte kan lösas på annat sätt (reducerat program). En huvudman kan också be-

sluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev i gymnasieskolan får fördelas över längre tid än tre år (förlängd undervisning).

Offentlig statistik över andelen elever med examen efter tre år visar att ca 67 procent av eleverna som startade gymnasiestudierna läsåret 2011/12 vid Hvitfeldtska gymnasiet har examen efter tre år. Högst andel elever (83 procent) med examen fanns inom EK och lägst andel elever (48 procent) inom HA.

De exempel som intervjuade lärare, specialpedagoger och rektorer ger på tillfällena då åtgärdsprogram skrivs är att *"elever inte har tillräckliga kunskaper från grundskolan"* eller att eleven *"har stora hälsoproblem"* eller att elever har *"allt från självmordstankar till att man bara är slö"*. De exempel på åtgärder som nämns i intervjuerna handlar i stor utsträckning om att skolan gör överenskommelser med elev (och för omyndig elev även vårdnadshavare) om att eleven ska läsa ett reducerat program, förlänga studietiden eller gå ett fjärde år.

Vid den ursprungliga kvalitetsgranskningen av undervisningen i matematik kurs 3C framkom i intervjuer med lärare inom NA att ett flertal elever inte bedömdes kunna nå kunskapskraven i den pågående kursen i matematik 3c. Det framkom också att det i samma elevgrupp fanns flera elever som inte hade godkänt betyg från matematik 2c och några elever som inte heller hade godkänt betyg från matematik 1c. Trots detta har skolan inte kunnat redovisa att åtgärdsprogram utarbetats för någon elev inom NA under de senaste två åren. I en kommentar till Skolinspektionens minnesanteckningar från intervjuerna framhåller rektorn att några av lärarna fått extra timmar för att ge riktat stöd i kursen matematik 2c.

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket begärt att få ta del av ett antal dokument. Det gäller bland annat utdrag ur betygskatalogen avseende matematik för elever som läser NA. Av utdrag ur betygskatalogen framgår antalet elever, av de vid besökstillfället betygssatta eleverna, som inte uppnått kunskapskraven under läsåren 2013/2014 och 2014/2015 i programmets matematikkurser.

Läsår	Kurs	Antal elever	Antal elever med F	Antal elever med streck
13/14	1c	185	7	0
	2c	169	20	6
	3c	174	12	3
14/15	2c	151	20	7

	4	33	7	0
	5	19	2	0

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att åtgärdsprogram eller annan dokumentation över hur elever ska ges särskilt stöd för att klara sina studier inom ramen för en kurs utarbetas i varierande grad, men generellt sällan i förhållande till det antal elever som inte uppnår godkänt resultat.

Skolinspektionen kan konstatera att skälen till att elever behöver särskilt stöd enligt skolans analyser i huvudsak tillskrivs elevens personliga egenskaper eller förhållanden. Detta medför enligt Skolinspektionens bedömning att skolan inte i tillräcklig utsträckning analyserar den pedagogiska verksamheten *i förhållande till* elevens behov. När åtgärder erbjuds eleverna handlar det därför ofta om "*mer av samma*" snarare än en förändrad lärsituation som är anpassad till elevens behov och som bygger på en förutsättningslös analys. Skolinspektionen bedömer därmed att skollagens krav avseende särskilt stöd inte uppfylls.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjuristen Johan Kylenfelt och undervisningsrådet Bo Jersenius deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Sven-Olof Lundin

Undervisningsråd/Föredragande